

Trista si neterminata poveste a TBT 8x8 Agilis

- In anul 2007 prin hotărârea CSAT S-147 programul TBT 8x8 a fost declarat strategic, in contextul de schimbare si modernizare a tehnicii militare la standardele NATO, alianta la care Romania aderase in 2004;
- In anul 2011 programul TBT 8x8 a fost declarat program prioritar in Ministerul Apararii Nationale, avand in vedere experienta anterioara – Uzina Automecanica Moreni produsese de-a lungul timpului peste 12.000 de transportoare, precum si gradul de complexitate deoarece erau implicate mai multe domenii ale industriei nationale de aparare: platforme blindate, sisteme de armament, senzori electonooptici, sisteme de comanda-control;
- Prin HG 395/2011 a fost aprobată finanțarea programului multianual național de cercetare de interes strategic *Transportor blindat pentru trupe 8x8*. Agenția de cercetare pentru tehnică și tehnologii militare (ACTTM), desemnată ca autoritate contractantă, a decis în anul 2011 încheierea unui contract de cercetare cu CN Romarm SA–SC Uzina Automecanica Moreni, contract valabil până în anul 2020. Pentru derularea acestui contract SC Uzina Automecanica Moreni (UAM) a desemnat ca partener, în urma unui proces legal de selecție, firma germană Rheinmetall Land Systeme GmbH. SC Uzina Automecanica Moreni și Rheinmetall Land Systeme GmbH au constituit împreună compania mixtă Romanian Military Vehicle Systems S.A. (RMVS), ca acționari cu părți egale, la data de 14.06.2017 în cadrul unei ceremonii la care au fost prezenți ministrul economiei domnul Mihai Tudose și președintele Camerei Deputaților domnul Liviu Dragnea. Ulterior Consiliul Concurenței a validat prin hotărârea 47 din 11.09.2017 legalitatea asocierii din RMVS;
- Transportorul blindat pentru trupe 8x8 (TBT) a fost declarat prin Hotărârea CSAT nr. 174 din 24.11.2016 program de înzestare esențial de securitate destinat să asigure interesele esențiale de securitate ale statului Român. Prin același document s-a hotărât ca achiziția să se facă printr-o procedura specifică conform art. 20 alin. 3 din OuG 114/2011, invocându-se interesul esențial de securitate prin asigurarea aprovizionării. Totodată a fost stabilit că se vor construi 600 de TBT și derivate, precum și faptul ca partenerul selectat,

RMVS va întrebuința pentru realizarea TBT carcasa realizată prin cercetare de UAM și ACTTM;

- In anul 2017 prin hotarari succesive ale Consiliului de Supraveghere a Cerintelor, organ deliberativ al Statului Major al Apararii s-a aprobat varianta de inzestrare a 2 batalioane din cadrul Brigazii 2Infanterie cu TBT 8x8 neflotabile pe aceeași platforma ca cele achizitionate anterior, atentie de tipul Piranha 3C și nu pentru platforma de tipul Piranha 5 cum s-a contractat ulterior. Prin această motivare a fost eliminată și posibilitatea unei proceduri competitive, deși existau ca alternative și TBT 8x8 mature (AMV-Patria, SuperAV-Iveco) disponibile pe piață sau proiectul Agilis de dezvoltare cu industria de apărare. Hotărârea CSAT 113 din 17.10.2017 a aprobat modificarea obiectivelor programului TBT 8x8 după cum urmează: 342 TBT flotabile și 227 neflotabile și a reconfirmat procedura specifică conform art. 20 alin. 3 din OuG 114/2011 pentru TBT flotabile. Cerința de produse neflotabile a apărut subit și nejustificat la începutul anului 2017, deși încă de la declanșarea programului a fost solicitată și motivată de către beneficiar doar soluția de TBT flotabil, având în vedere realitatea geografică din zonă, cu multe cursuri de apă și lipsa infrastructurii critice necesare – poduri fixe sau mobile, care limitează mobilitatea unităților militare dotate cu TBT neflotabile.
- Argumentul definitiv invocat pentru această decizie a fost necesitatea de comonalitate operațională și logistică în cadrul aceleiași unități Brigada 2Infanterie, argument absolut justificat dar denaturat ulterior când s-a contractat produsul Piranha 5, fiind evidentă deosebirea esențială și gradul extrem de redus de comonalitate între cele 2 platforme Piranha 3C / Piranha 5 (sasiu, motor, cutie viteze, turela, armament), așa cum rezultă din tabelul anexat;
- De fapt mențiunea că TBT 8x8 neflotabile să fie realizate pe aceeași platformă conducea la ideea de achiziție tot a unor Piranha 3, neflotabile și cu grad de protecție mai mare în acest caz fiind justificate elementele de comonalitate operațională și logistică și nu către un produs diferit Piranha, în acest caz fiind comun doar producătorul (Mowag).
- Solicitat să justifice elementele de comonalitate dintre cele 2 platforme beneficiarul a menționat printr-o scrisoare din anul 2017 doar sistemul de comunicații și informatică (furnizat de firma Interactive pentru Piranha 3C, dar

care nu va mai fi livrat pentru Piranha 5, conform solicitării din 2018 a furnizorului Mowag;

- Ca urmare a deciziilor CSAT și a solicitării ministrului apărării și ministrului economiei, prin scrisoarea comună nr. M1479 din 05.06.2018, comisiile reunite pentru apărare ordine publică și siguranță națională ale Senatului și Camerei Deputaților au hotărât în unanimitate în data de 11.06.2018, conform XXV/204 și 4c-12/394, aprobarea prealabilă pentru inițierea procedurilor de atribuire a contractului de achiziție de servicii de cercetare-dezvoltare pentru realizarea prototipurilor omologate pentru producția în România, la SC Uzina Automecanica SA Moreni a produsului TBT 8x8 și a derivatelor sale, în următoarele condiții:
  - o Valoarea estimată pentru realizarea prototipurilor este de 228 milioane Euro fără TVA;
  - o După realizarea prototipurilor și omologarea acestora la facilitățile de la Moreni se va trece la producția de serie pentru cele 342 TBT flotabile care vor intra în înzestrarea MApN ca urmare a unei proceduri specifice aprobate prin hotărârea Guvernului;
  - o Fondurile necesare pentru serviciile de cercetare dezvoltare să fie asigurate de către MApN, iar cele pentru realizare investițiilor în infrastructură și dezvoltare tehnologică de către MEC;
- În perioada 05-06.07.2018 cu ocazia vizitei oficiale în Germania ministrul apărării naționale domnul Viorel Mihai Fifor și șeful Statului Major al Apărării generalul Nicolae Ciucă au solicitat în mod oficial reprezentanților firmei Rheinmetall următoarele:
  - o Achiziția în regim de urgență a MLI PUMA, în scopul îndeplinirii unor ținte de capabilități și participarea la inițiativele regionale NATO *Taylored Forward Presence*. Achiziția ar urma să se realizeze în condițiile art. 20 alin. 3 din OuG 114/2011, invocându-se interesul esențial de securitate prin asigurarea aprovizionării;
  - o Posibilitatea utilizării fondurilor în valoare de 183 milioane Euro, prevăzute în bugetul anului 2018 pentru modernizarea MLI 84, pentru începerea achiziției PUMA;

- Îndeplinirea obligațiilor de offset să fie realizată de către societatea mixtă RMVS prin dezvoltarea și omologarea prototipurilor TBT 8x8 Agilis;
- Această solicitare a luat prin surprindere conducerea companiei Rheinmetall întrucât așa cum am arătat anterior erau întrunite toate condițiile legale pentru demararea programului Agilis, inclusiv mai multe hotărâri ale CSAT, care sunt obligatorii în conformitate cu Legea 415/2002 art.3 și art 13;
- Având în vedere solicitarea părții române privind achiziția PUMA și dezvoltarea Agilis în programul de offset, precum și bunele relații existente, compania Rheinmetall a decis să răspundă pozitiv solicitării informații - RFI a ACTTM din 15.08.2018, a transmis în regim de urgență, în data de 14.09.2018, răspunsul la RFI și a invitat reprezentanții MApN să analizeze informațiile clasificate în Germania, conform procedurilor legale. În acest mod partea română putea să-și definitiveze documentele necesare pentru fundamentarea programului de achiziție solicitat și să încheie contractul de achiziția PUMA până la sfârșitul anului 2018 astfel încât să nu fie pierdute fondurile alocate pentru modernizarea MLI 84, program la care se dorea renunțarea, conform afirmațiilor ministrului apărării și șefului apărării.
- Ulterior datei de 19.11.2018, după înlocuirea ministrului Mihai Fifor Rheinmetall a constatat stagnarea programului PUMA, fapt în contradicție cu aspectele de urgență invocate anterior pentru îndeplinirea obiectivelor NATO și pentru clarificare, a avut în data de 05.12.2018 o întâlnire cu secretarul de stat pentru armamente. Cu ocazia acestei întâlniri domnul Andrei Ignat ne-a asigurat ca partea română își menține același interes pentru programul PUMA, dar a solicitat înlocuirea dezvoltării Agilis în offset cu fabricarea în România a unor subsisteme PUMA, după un model similar HG 852, aferent achiziției TBT 8x8 Piranha 5.
- Cu aceeași ocazie colonelul Dumitru Ruicu șeful Direcției Tehnice și Programe de Înzestrare a motivat că programul Agilis nu poate continua, invocând o hotărâre a Consiliului de Supraveghere a Cerințelor din 2017, care preciza că achiziția TBT 8x8 neflotabile și trebuie să fie realizate pe aceeași platformă cu cele flotabile. De fapt, scopul hotărârii CSC a fost pentru a motiva achiziția TBT 8x8 neflotabile Piranha5, având în vedere comunalitatea logistică cu TBT 8x8 flotabile Piranha3, achiziționate anterior. Acest argument s-a dovedit

complet fals pentru că nivelul de comonalitate Piranha3/Piranha5 este extrem de redus așa cum am prezentat anterior. În acest fel, având la baza aceleași argumente false, se încearca din nou inducerea în eroare pentru motivarea achiziției TBT 8x8 flotabile, susținând comonalitatea cu TBT 8x8 neflotabile, în condiții în care produsele sunt complet diferite ca și sistemele logistice aferente. De asemenea a precizat că în conformitate cu Legea 346 privind organizarea MApN hotărârile CSC sunt obligatorii. Aceasta abordare este în contradicție flagrantă cu hotărârile CSAT 147/2007, 176/2016 și 113/2017, precum și cu aprobarea Parlamentului României privind achiziția sistemelor TBT 8X8. Mai mult decât atât o hotărâre a CSC, organ intern deliberativ al MApN, nu poate fi opozabilă unor decizii de rang superior precum hotărârile CSAT care sunt obligatorii în conformitate cu Legea 415/2002 art.3 și art 13;

- În finalul întâlnirii compania Rheinmetall a solicitat în mod ferm ca partea română să-si exprime printr-o scrisoare de intenție ceea ce dorește să achiziționeze și în ce modalitate, datorită faptului că în pofida tuturor demersurilor făcute atât de către MApN cât și de partea germană, nu a fost trimisă niciodată o solicitare clară, oficială, privind interesul pentru achiziția PUMA;
- Constatând că nici în urma acestei întâlniri cu secretarul de stat nu s-a transmis nicio solicitare, compania Rheinmetall a transmis în luna ianuarie 2019 o scrisoare motivațională către ministrul apărării naționale prin care a solicitat o întâlnire și a prezentat propunerea de realizare a programului de cooperare industrială/offset astfel:
  - o Toate subsistemele solicitate din produsul PUMA, să fie fabricate în România, inclusiv tunul și muniția calibru 30mm, cu excepția carcasei blindate, care necesită investiții tehnologice costisitoare nejustificate pentru cantitatea de 173 produse;
  - o Transferul de tehnologie pentru fabricația completă în România a TBT 8x8 Agilis, inclusiv dreptul de proprietate intelectuală și posibilitatea de a exporta oriunde în lume acest produs, în condițiile în care Germania, care și-a manifestat deja interesul pentru Agilis în scopul înlocuirii flotei de TBT Fox;
  - o Această soluție este deosebit de avantajoasă având în vedere nivelul mare și real de comonalitate PUMA – Agilis (turela, arma, muniție,

- senzori, comanda-control-comunicații) și faptul că se vor realiza 2 capacități necesare Armatei Române, atât MLI, cât și TBT 8x8 flotabil;
- În data de 19.02.2019 cu ocazia întâlnirii reprezentanților Rheinmetall cu ministrul apărării naționale domnul Gabriel Leș acesta și-a arătat surprinderea față de faptul că s-a solicitat înlocuirea programului Agilis, care are toate aprobările legale, în favoarea programului PUMA, aflat într-un stadiu incipient de elaborare;
  - În data de 06.03.2019 secretarul de stat pentru armamente a transmis o scrisoare către compania Rheinmetall prin care confirmă stadiul incipient al programului PUMA și reiterează imposibilitatea asigurării obligațiilor de offset prin programul Agilis, menținând cerința de realizare doar de subsisteme aferente PUMA.

Față de cele prezentate Rheinmetall își afirmă încă odată dorința de a satisface cerințele părții române astfel:

- o Livrarea PUMA în condițiile art. 20 alin. 3 din OuG 114/2011, invocându-se interesul esențial de securitate prin asigurarea aprovizionării, cu fabricarea subsistemelor solicitate de partea română, mai puțin carcasa blindată.
- o Dezvoltarea tehnologică a programului pentru Agilis până la nivelul de prototip omologat, inclusiv transferului proprietății intelectuale în condițiile menționate în Hotărârile CSAT și aprobării Parlamentului României, ca offset în cadrul programului PUMA.

Rheinmetall își manifestă încă odată întreaga disponibilitate de cooperare cu Ministerul Apărării Naționale și Ministerul Economiei pentru realizarea programelor de înzestrare cu blindate și un parteneriat solid în alte domenii, precum cel pirotehnic și fabricarea de munitii, fapt care va permite restartarea activității de producție a industriei naționale de apărare, într-o perspectivă de competitivitate și integrare europeană.

Tabel comparativ Piranha3C / Piranha 5

	Piranha 3C	Piranha 5
Motor	Caterpillar C9	DC 13 Scania
Transmisie	Allison MD 3560P	ZF 7HP9025
Suspensie	Conventionale	Hidropneumatica
Anvelope		
Dimensiuni carcasa	L-7,57/H-2,66/W-2,71	L-8,00/H-2,34/W-2,99
Greutate	16 tone	33 tone
Capabilitati amfibii	2 propulsoare	-
Sistem directie	2 axe fata	4 axe
Turela	Elbit calibru 12,7mm	Elbit MKII 30mm
Sistem de comanda control	Interactive	General Dinamycs
Nivel protectie STANAG 4569	3/3a/3b	4/4a/4b